

IV

(Pranešimai)

EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

TARYBA

Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybių atstovų išvados dėl sporto kaip inovacijas ir ekonomikos augimą skatinančio veiksnio

(2014/C 436/02)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA IR VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI,

I. PRIMINDAMI:

1. kad 2013 m. lapkričio 26 d. Tarybos išvadose dėl sporto įnašo į ES ekonomiką, visų pirma sprendžiant jaunimo nedarbo ir socialinės įtraukties klausimus, pripažintos sporto teikiamos galimybės kurti darbo vietas ir remti vietos lygio ekonominių vystymąsi, kartu darant šalutinį poveikį kitiems sektoriams ⁽¹⁾;
2. kad 2014 m. gegužės 21 d. Taryba priėmė antrą 2014–2017 m. Europos Sąjungos darbo planą sporto srityje, kuriame akcentuotas svarbus sporto indėlis siekiant bendrų strategijos „Europa 2020“ tikslų, kadangi šis sektorius gali labai prisidėti siekiant pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo ir naujų darbo vietų kūrimo, ir į kurį šiuo tikslu kaip viena iš jo prioritetinių temų įtraukta sporto ir inovacijų ekonominė nauda ⁽²⁾;
3. kad sportas yra Europos Sąjungai labai svarbus ekonomikos sektorius, kuris sudaro 1,76 % ES bendrosios pridėtinės vertės ⁽³⁾ ir kurio dalis valstybių narių ekonomikoje yra palyginama su žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės bendra dalimi. Be šio tiesioginio poveikio, 1,22 % ES bendrosios pridėtinės vertės dalis susidaro netiesiogiai dėl didinamojo poveikio. Darbo rinkoje su sportu susijusio užimtumo dalis sudaro 2,12 % viso užimtumo ES. Be to, paaiškėjo, kad su sporto sektoriumi susijusi ekonomika yra ypač atspari ekonomikos krizių metu ⁽⁴⁾;

II. ATSIŽVELGDAMI Į TAI, KAD:

4. sportas – didžiausias nevyriausybinių judėjimas Europoje – yra svarbus inovacijas skatinantis veiksnys. Kadangi sportas yra skatinamas intensyvios konkurencijos, jam yra būdingos nuo jo neatsiejamos paskatos, dėl kurių dalyviai siekia nuolat gerinti savo veiklos rezultatus ir meistriškumą;
5. daugelis sporto rūšių, pasitelkiant rėmimą ir parduodant žiniasklaidos teises, pritraukia didelius finansinius išteklius, todėl šiose sporto rūšyse esama galimybės daug investuoti į novatoriškos įrangos ir medžiagų, kurios dalyviams ar komandoms suteikia konkurencinį pranašumą, plėtojimą;
6. dėl šio intensyvios konkurencijos ir galimybės gauti finansinius išteklius derinio sporto sektorius pasižymi nuolatine ir greitai vykstančiomis inovacijų bangomis. Dėl inovacijų sporto technologijos tapo pagrindinės tam tikrose taikomųjų mokslų srityse: tekstilės technologijos, žmogaus judėjimo mechaninių savybių, naujų medžiagų, jutiklių, aktuatorių, į žmones orientuoto dizaino ir kitose srityse;

⁽¹⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/139733.pdf⁽²⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/142704.pdf⁽³⁾ Tyrimas dėl sporto įnašo skatinant ekonomikos augimą ir užimtumą ES, 2012 m. lapkričio mėn. <http://ec.europa.eu/sport/library/studies/study-contribution-sports-economic-growth-final-rpt.pdf>⁽⁴⁾ [http://www.oecd.org/mcm/C-MIN\(2013\)1-ENG.pdf](http://www.oecd.org/mcm/C-MIN(2013)1-ENG.pdf)

7. taip pat akivaizdu, kad inovacijos sporto srityje gali daryti svarbų šalutinį poveikį kitiems ekonomikos sektoriams. Jau esama gerų perduodamų sporto srities inovacijų pavyzdžių, kai šios inovacijos atsiranda ir kituose sektoriuose ir taip tampa prieinamos platesniam vartotojų ratui, pavyzdžiui, gamybos, elektronikos, informacinių technologijų (IT)/programinės įrangos, sveikatos ir sveikatos priežiūros, maisto ir gėrimų, turizmo, švietimo, pramogų ir automobilių pramonės sektoriuose;
8. sportas yra moksliniams tyrimams ir inovacijoms labai imlus sektorius, kadangi jį skatina vis didėjanti veiklos rezultatų gerinimo, traumų prevencijos, personalizuoto dizaino ir masinio pritaikymo individualiam vartotojui paklausa, taip pat poreikis visoje tiekimo grandinėje integruoti tvarumo aspektą. Be to, atliekant dizainą ir analizę, sporte yra naudojamos ir integruojamos daugelis disciplinų, įskaitant medžiagotyra ir inžineriją, aerodinamiką, hidrodinamiką, termodinamiką, biomechaniką, elektroniką, kompiuteriją ir kitas disciplinas;
9. svarbūs sporto renginiai gali svariai prisidėti prie vietos, regiono ar šalies ekonomikos. Todėl svarbūs sporto renginiai gali būti naudingi kaip naujų produktų bei paslaugų, įskaitant socialines inovacijas ⁽¹⁾, kūrimo ir vystymo platforma;

III. PRIPAŽĮSTA, KAD:

10. sporto sektorius gali prisidėti prie ES pastangų atsigaivinti nuo besitęsiančių ekonominių sunkumų, kadangi sportas yra besivystanti pramonė ir didžia dalimi nepriklauso nuo ekonominio ciklo;
11. dėl ES mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemose esančių trūkumų gali būti varžomas augimo potencialas, ir sportas galėtų būti svarbus veiksnys siekiant sumažinti ES atotrūkį inovacijų srityje;
12. naujojoje ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programoje „Horizontas 2020“, kuria įgyvendinama iniciatyva „Inovacijų sąjunga“ (strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva, kuria siekiama užtikrinti Europos konkurencingumą pasaulyje), pripažįstama ypatinga strateginių investicijų į technologijas ir pažangiąsias medžiagas svarba ⁽²⁾. Todėl sporto srityje jos yra naudinga priemonė. Be to, ES įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programa (COSME) gali prisidėti prie verslo kūrimo ir augimo, *inter alia*, remiant klasterių kūrimą ir tarptautinimo veiksmus sporto srityje ⁽³⁾;
13. sporto klasteriai gali sukurti aplinką, palankią ne tik sportui bei fiziniam aktyvumui propaguoti, bet ir produktų inovacijoms bei verslo kūrimui ⁽⁴⁾;
14. intelektinės nuosavybės teisės sporto srityje yra svarbūs sporto pajamų šaltiniai. Intelektinės nuosavybės teisių pažeidimai galėtų atgrasyti nuo investicijų į inovacijas ⁽⁵⁾;
15. geriau suprantant su sportu susijusios veiklos tiesioginį ir netiesioginį poveikį Europos ekonomikai, galima geriau išnaudoti sporto potencialą ekonomikos augimo bei užimtumo požiūriu ir geriau pasinaudoti juo kaip inovacijas skatinančiu veiksniu, taip pat kuo labiau padidinti išlaidų ir investicijų sporto srityje šalutinį poveikį ir kuo geriau panaudoti esamą sporto infrastruktūrą taikant novatoriškus ir ekonomiškai efektyvius metodus;
16. ES sporto sektoriui taip pat naudingos priemonės, kuriomis siekiama sudaryti geresnes galimybes patekti į tarptautines rinkas;

IV. TODĖL PRAŠO ES VALSTYBIŲ NARIŲ, DERAMAI ATSIŽVELGIANT Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ:

17. skatinti prireikus kurti ir vystyti tarpsektorinius ir tarpvalstybinius klasterius, kurių veikloje dalyvautų vietos administracinės įstaigos, universitetai, mokslinių tyrimų centrai, pramonės ir sporto organizacijos, kurios specializuojasi mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros, technologijų perdavimo ir sportui skirtų novatoriškų sprendimų srityse, ir kurie aktyviai prisidėtų prie visos ekonomikos augimo, sudarydami palankesnes sąlygas šalutiniam poveikiui atsirasti. Toks bendradarbiavimas galėtų būti remiamas visų pirma pagal tarpvalstybines programas, finansuojamas Europos struktūrinių fondų lėšomis;

⁽¹⁾ Socialinėmis inovacijomis laikytinos naujos strategijos, koncepcijos, idėjos ir organizacijos, kurios tenkina įvairaus pobūdžio socialinius poreikius – nuo darbo sąlygų ir švietimo iki bendruomenės vystymosi ir sveikatos, – plėtojančius ir stiprinančius pilietinę visuomenę.

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/leadership-enabling-and-industrial-technologies>

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cosme/index_en.htm

⁽⁴⁾ Klasteriai – specializuotų netoli vienas kito esančių ir glaudžiai tarpusavyje bendradarbiaujančių įmonių ir kitų inovacijų srities subjektų grupės. Klasteriai yra svarbūs darbo vietų kūrimui, nes 38 % ES darbo vietų yra tokiose regioninėse citadelėse.

http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cluster/index_en.htm

⁽⁵⁾ 2012 m. ES muitinės pareigūnai konfiskavo padirbtus sportbačius, kurių vertė – daugiau kaip 36,5 mln. EUR. Intelektinės nuosavybės teisių pažeidimai būna susiję ne tik su fiziniais daiktais, bet ir apima neteisėtą autorių teisių saugomų kūrinių transliavimą per televizijos nušviečiamus sporto renginius.

18. skatinti iniciatyvas, kuriomis būtų prisidedama prie augimo skatinimo bei geresnio sporto inovacijų potencialo išnaudojimo platesnės ekonomikos naudai ir šalutinio poveikio didinimo, skatinant, *inter alia*, technologinių inovacijų perdavimą iš sporto sektoriaus į kitus ekonomikos sektorius bei jų diegimą šiuose sektoriuose ir sudarant tam palankesnes sąlygas. Tai galėtų sudaryti geresnes sąlygas sporto sektoriui pasinaudoti įvairesniais finansavimo šaltiniais, kaip antai novatorišku finansavimu ir rizikos kapitalu, kuriais siekiama finansinio savarankiškumo;
 19. skatinti inovacijas, galimybes gauti tvarų finansavimą ir sportui bei su sportu susijusioms pramonės šakoms palankią verslo aplinką ir sudaryti tam geresnes sąlygas;
 20. skleisti informaciją ir tarpusavyje Europos kontekste keistis gerosios patirties ir geriausios praktikos pavyzdžiais, kaip užmegzti ir remti įvairių sričių pagrindinių suinteresuotųjų subjektų strategines partnerystes, kuriomis siekiama stiprinti sporto, kaip vieno iš inovacijas ir ekonomikos augimą skatinančių veiksnių, vaidmenį;
- V. PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ, KOMISIJOS IR SPORTO SRITIES SUINTERESUOTŲJŲ SUBJEKTŲ ATITINKAMOSE JŲ KOMPETENCIJOS SRITYSE:
21. skatinti sudaryti sąlygas kurti technologinių inovacijų sporto srityje vystymui palankią aplinką ir propaguoti sportą kaip vieną iš atitinkamų sektorių augimo ir užimtumo šaltinių;
 22. stengtis parengti strategijas ir tarpsektorinės politikos priemones, kuriomis būtų siekiama vystyti mokslinius tyrimus ir inovacijas sporto srityje, ir išnagrinėti galimybes skatinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes, susijusias su sporto infrastruktūros projektais, remiant keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais ES lygiu;
- VI. PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS ATITINKAMOSE JŲ KOMPETENCIJOS SRITYSE IR DERAMAI ATSIŽVELGIANT Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ:
23. informuojant ir koordinuojant veiklą nacionaliniu ir ES lygmenimis, didinti informuotumą apie sporto, kaip vieno iš naujų augimo ir užimtumo šaltinių Europoje, potencialą;
 24. atitinkamais atvejais skatinti naudoti ES finansavimo priemones, be kita ko, programą „Horizontas 2020“, „Erasmus+“, Europos regioninės plėtros fondą (ERPF) ir ES įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programą (COSME), siekiant plėtoti novatoriškus sprendimus, susijusius su sporto sektoriaus ekonominiu aspektu ⁽¹⁾, kurie turėtų ilgalaikį socialinį ir ekonominį poveikį; taip pat įvertinti, ar yra galimybių toliau gerinti padėtį, susijusią su mokslinių tyrimų ir inovacijų, susijusių su sportu, įtraukimu į esamus ES finansavimo planus;
- VII. PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS:
25. remti klasterių bendradarbiavimą sporto sektoriuje valstybėse narėse, pavyzdžiui, vykdančią programą COSME ⁽²⁾;
 26. siekiant surinkti sėkmingos patirties, susijusios su inovaciniais ir ekonominiais sporto aspektais, ir ją pasidalyti, ekspertų grupėje, atsakingoje už ekonominį aspektą ⁽³⁾, išnagrinėti galimybę nustatyti, kokių esama mokslinių tyrimų, ir surinkti geriausios praktikos sporto inovacinėse srityse pavyzdžius, taip pat nustatyti, koks yra sporto ir ekonomikos augimo ryšys;
 27. toliau rinkti statistinius duomenis ir vykdyti sporto ekonominės svarbos analizę;
 28. surengti aukšto lygio tarpsektorinį renginį dėl sporto indėlio skatinant inovacijas ir ekonomikos augimą, atsižvelgiant į sporto šalutinį poveikį platesnei ekonomikai, remiantis nustatytais tarpvalstybiniais veiksmais, kurie gali būti skatinami ir kurie gali tapti atitinkamo įvertinimo pagrindu;
 29. Europos sporto savaitės kontekste skatinti su sportu susijusią verslo ir mokslinių tyrimų veiklą vykdančių subjektų iniciatyvas, kad jie galėtų pasidalyti savo pasiekimais šioje srityje;

⁽¹⁾ Pavyzdžiui, naudoti tokias priemones kaip inovacijų srities viešuosius pirkimus. Novatoriškų prekių ir paslaugų viešieji pirkimai gali būti svarbi priemonė, kuria naudojamosi regioninės valdžios institucijos galėtų gerinti viešųjų paslaugų veiksmingumą ir rezultatyvumą, taip pat spręsti savo problemas ir tenkinti poreikius. Inovacijos skatina viešąsias paslaugas tapti veiksmingesnėmis ir gali sudaryti palankesnes sąlygas įdiegti svarbią infrastruktūrą ir teikti svarbias paslaugas. Be to, patikslintomis viešųjų pirkimų direktyvomis (Direktyva dėl konsesijos 2014/2014/ES, Viešojo sektoriaus direktyva 2014/24/ES ir Komunalinių paslaugų direktyva 2014/25/ES) numatytos papildomos priemonės, kurias pasitelkdamos valstybės narės gali vykdyti inovacinį, žaliąjį ar socialinį viešąjį pirkimą.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cluster/internationalisation/index_en.htm

⁽³⁾ Sudaryta pagal 2014–2017 m. Europos Sąjungos darbo planą sporto srityje.

30. siekiant ES pramonei padėti geriau pasinaudoti būsimomis galimybėmis, su sportu susijusios pramonės ir inovacijų sporto srityje klausimus atitinkamais atvejais įtraukti į savo dvišalius kontaktus ir santykius su atitinkamomis trečiojomis šalimis;
 31. remti tarpvalstybines iniciatyvas (pavyzdžiui, keitimąsi gerosios praktikos pavyzdžiais, tyrimus, tinklus, projektus), kuriose dėmesys sutelktas į nacionalinių ir tarptautinių strateginių veiksmų, susijusių su geresniu sporto inovacijų potencialo išnaudojimu platesnės ekonomikos naudai, įgyvendinimą pagal ES finansavimo programas, daug dėmesio skiriant sporto šalutinio poveikio didinimui.
-